KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2022/2118,

13. juuli 2022,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2020/1503 seoses ühisrahastusteenuse osutajate individuaalse laenuportfelli valitsemise regulatiivsete tehniliste standarditega, milles on täpsustatud krediidiriski hindamise meetodi elemendid, investoritele avaldatav teave iga üksiku portfelli kohta ning ettenägematute kulude reservidega seoses nõutavad põhimõtted ja menetlused

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. oktoobri 2020. aasta määrust (EL) 2020/1503, mis käsitleb ettevõtjatele Euroopa ühisrahastusteenuse osutajaid ning millega muudetakse määrust (EL) 2017/1129 ja direktiivi (EL) 2019/1937, ([1]) ning eelkõige selle artikli 6 lõiget 7,

ning arvestades järgmist:

(1) Investeerides ühisrahastusteenuse osutaja pakutavasse laenuportfelli, ei vali investorid projekte, millesse nad oma vahendeid investeerivad, vaid valivad hulga parameetreid ja riskinäitajaid ning jätavad ühisrahastusteenuse osutaja ülesandeks vahendite vastava jaotamise. Seetõttu peaks ühisrahastusteenuse osutaja avaldama potentsiaalsetele ja praegustele investoritele asjakohasel tasemel teavet, mis võimaldab nendel investoritel saada piisavalt teadmisi projektide tulude ja riskide kohta ning teha teadlikke otsuseid.

(2) Selleks et vähendada ühisrahastusteenuse osutajatele ja investoritele kättesaadava teabe erinevust, tuleks investoritele anda kogu asjakohane teave portfelli koosseisu kohta, sealhulgas projektide kohta, millesse nende vahendeid investeeritakse, ning neid projekte rahastavate laenude kvaliteedi kohta. See peaks võimaldama investoritel paremini mõista ja võrrelda samal või alternatiivsetel platvormidel pakutavate eri portfellide tootlust ja riskantsust.

(3) Investoreid võivad ohustada riskid, mis on seotud projektide või laenudega, millesse nende vahendeid investeeritakse, kuid neid mõjutab ka see, kuidas ühisrahastusteenuse osutaja hindab nende laenude ja projektide riski ning kuidas see teenuseosutaja haldab portfelli laenude valikut. Sellega seoses võib investeeringute kohta põhjaliku ja täieliku hinnangu andmisel olla eriti palju kasu portfelli stressitestidest ning üksiku laenu ja üksiku projektiomaniku tundlikkuse analüüsimisest. Järelikult on asjakohane, et kui ühisrahastusteenuse osutaja teeb selliseid stressiteste, avaldatakse nende analüüside tulemused investoritele.

(4) Tõelise läbipaistvuse tagamiseks tuleks asjakohaselt avalikustada teave elementide kohta, mille ühisrahastusteenuse osutaja kaasab krediidiriski hindamiseks kasutatavasse meetodisse. See aitab investoritel mõista, kas ühisrahastusteenuste osutajad kasutavad rahastatavate projektide kestlikkuse, projektiomanikele laenude taskukohasuse ja struktureeritud portfelli üksikute laenude koosseisu hindamisel adekvaatset ja usaldatavusnõuetele vastavat lähenemisviisi.

([1]) ELT L 347, 20.10.2020, lk 1.

(5) Ühisrahastusteenuse osutaja võib tugineda sihtotstarbelisele ettenägematute kulude reservile, et hüvitada investoritele kahju, mida nad võivad kanda, kui projektiomanikud ei maksa oma laene tagasi. Investoreid tuleb teavitada sellest, et ainuüksi sellise ettenägematute kulude reservi olemasolu ei taga, et investeeringut saab pidada riskivabaks ja et neile makstakse raha tagasi, kui nende rahastatud laenu ei tagastata, sest maksete üle otsustamisel on ühisrahastusteenuse osutajal täielik kaalutlusõigus. Investorite piisavaks kaitsmiseks on tähtis, et ühisrahastusteenuse osutajatel oleks ettenägematute kulude reservi otsesel või kolmandast isikust pakkuja kaudu haldamisel kehtestatud asjakohased põhimõtted ja halduskord.

(6) Käesolev määrus põhineb EBA ja ESMA tihedas koostöös väljatöötatud ning komisjonile esitatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõul.

(7) EBA on korraldanud käesoleva määruse aluseks oleva regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu kohta avalikud konsultatsioonid, analüüsinud võimalikke seonduvaid kulusid ja tulusid ning küsinud nõu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 37 alusel loodud pangandussektori sidusrühmade kogult ([2]).

(8) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1725 ([3]) artikli 42 lõikele 1 konsulteeriti Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitas oma arvamuse 1. juunil 2022,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

Üldsätted

Artikkel 1

Investoritele esitatava teabe täpsus ja usaldusväärsus

1. Ühisrahastusteenuse osutajad tagavad, et määruse (EL) 2020/1503 artikli 6 lõigete 2 ja 4 kohaselt investoritele esitatav teave on täpne ja usaldusväärne ning seda ajakohastatakse korrapäraselt.

2. Lõike 1 kohaldamisel tagavad ühisrahastusteenuse osutajad, et:

a) käesoleva määruse II peatükis osutatud krediidivõimelisuse hindamiste läbiviimiseks kasutatavad andmed on järjepidevad, täielikud ja asjakohased;

b) mõõtmismeetodid on kooskõlas üksikute ühisrahastusprojektide ja/või portfellide aluseks olevate riskide keerukuse ja tasemega, need põhinevad usaldusväärsetel andmetel ja neid kontrollitakse perioodiliselt ning

c) andmehaldusega seotud menetlused on toimivad, hästi dokumenteeritud, usaldusväärsed ja neid ajakohastatakse korrapäraselt.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

Artikkel 2

Avaldatava teabe vorm

1. II peatüki kohaldamisel peab investoritele antav teave olema hõlpsasti kättesaadav ühisrahastusteenuse osutaja veebisaidi spetsiaalses jaotises, mis on selgesti eristatav turundusmaterjalidest.

2. III peatüki kohaldamisel tehakse üksikinvestoritele nende laenuportfelli kohta antav teave kättesaadavaks ühisrahastusteenuse osutaja veebisaidi turvalisel lehel, millele on juurdepääs nõuetekohaste isikutuvastusvahendite abil.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud teave esitatakse kergesti loetaval viisil ja väljendatakse selle mõistmist hõlbustaval viisil ja keeles. Kui on võimalik kasutada tavakeele sõnu, tuleb vältida tehnilisi termineid ja nende kasutamise korral tuleb neid selgitada.

II PEATÜKK

Krediidiriski hindamise meetodi kirjelduse elemendid, sealhulgas vorm

Artikkel 3

Üksikute ühisrahastusprojektide krediidirisk

Investoritele antav kirjeldus meetodi kohta, mille abil hinnatakse portfelli kuuluvate üksikute ühisrahastusprojektide krediidiriski, millele on osutatud määruse (EL) 2020/1503 artikli 6 lõike 2 punktis a, peab sisaldama kõiki järgmisi elemente:

a) kriteeriumid ja peamised finantsnäitajad, mida kasutatakse üksikute ühisrahastusprojektide äriplaanide teostatavuse ja kestlikkuse kindlakstegemiseks;

b) ühisrahastusprojektide eeldatavate rahavoogude analüüs ja hinnang selle kohta, kui kindlad on need eeldatavad rahavood erinevatel ajahorisontidel;

c) projektiomanike ettevõtlussektori tunnuste, sealhulgas konkurentsitaseme analüüs;

d) projektiomanike projekti valdkonna teadmiste, kogemuste, maine ja äritegevuse juhtimise suutlikkuse hindamine;

e) tagatise või garantii aktsepteerimise ja tunnustamise kord ning asjakohasel juhul krediidiriski maandamise meetmed;

f) laenu tagasimaksegraafiku liik ja osamaksete sagedus;

g) projektiga seotud iga laenu sobivasse riskikategooriasse määramise kord, nagu see on määratletud riskijuhtimisraamistikus;

h) punktide a–g kohaldamisel kasutatavate andmete allikas ja liik.

Artikkel 4

Krediidirisk investori portfelli tasandil

1. Investoritele antav kirjeldus meetodi kohta, mille abil hinnatakse investori portfelli tasandi krediidiriski, millele on osutatud määruse (EL) 2020/1503 artikli 6 lõike 2 punktis b, peab hõlmama selgitust selle kohta, kuidas on portfelli koostamise protsessis arvesse võetud järgmisi elemente:

a) laenude jagunemine selles portfellis vastavalt nende lõpptähtpäevale;

b) ühe portfelli iga laenu intressimäär;

c) ühele projektiomanikule või seotud projektiomanike rühmale antud laenude osakaal ühes portfellis;

d) samas jurisdiktsioonis või geograafilises piirkonnas asutatud või tegutsevatele projektiomanikele antud laenude osakaal ühes portfellis;

e) samas ettevõtlussektoris tegutsevatele projektiomanikele antud laenude osakaal ühes portfellis;

f) samasse riskikategooriasse kuuluvate laenude osakaal;

g) meetod ühe portfelli riskide korrelatsiooni hindamiseks.

2. Lõike 1 punkti c kohaldamisel tähendab seotud projektiomanike rühm järgmist:

a) kaks või enam füüsilist või juriidilist isikut, keda käsitatakse ühe riskina, sest neist ühel on teise või teiste üle otsene või kaudne kontroll;

b) kaks või enam füüsilist või juriidilist isikut, keda tuleb käsitada ühe riskina, kuna nad on omavahel niivõrd seotud, et kui ühel neist tekiks rahalisi probleeme, tekiks tõenäoliselt ka teisel või kõigil teistel rahastamis- või tagasimakseraskusi.

3. Ühisrahastusteenuse osutaja, kes reklaamib portfelli konkreetset investeeringutasuvuse sihtmäära, avalikustab portfelli üksiklaenude valimiseks kasutatud korra.

Artikkel 5

Projektiomanike krediidirisk

Investoritele antav kirjeldus meetodi kohta, mille abil hinnatakse projektiomanike krediidiriski, millele on osutatud määruse (EL) 2020/1503 artikli 6 lõike 2 punktis c, peab sisaldama kõiki järgmisi elemente:

a) laenuandmise otsuste ja järelevalve kord;

b) asjakohasel juhul projektiomaniku krediidihindamise kord;

c) välisreitingute kasutamise kord projektiomaniku krediidivõimelisuse hindamisel;

d) tagatise või garantii aktsepteerimise ja tunnustamise kord ning asjakohasel juhul krediidiriski maandamise meetmed;

e) projektiomaniku finantsajaloo hindamise kord ja andmed ning kord, mida järgitakse, kui projektiomanik ei esita või keeldub esitamast nõutavat teavet.

Artikkel 6

Mudelite kasutamine

1. Määruse (EL) 2020/1503 artikli 6 lõike 2 kolmanda lõigu kohaldamisel esitavad ühisrahastusteenuse osutajad piisavat teavet ühisrahastusprojektide krediidiriski hindamisel, projektiomanike krediidivõimelisuse hindamisel, laenuandmise otsustus- ja järelevalveprotsessides ning portfellide koostamisel kasutatud meetodi alla kuuluvate mudelite kohta, sealhulgas kogu järgmise teabe:

a) mudelite sisendina kasutatud andmete allikas;

b) sisendandmete kvaliteedi tagamiseks kasutatud raamistik;

c) selliste mudelite kavandamiseks ja kasutamiseks sobiva juhtimiskorra olemasolu;

d) raamistik, millega tagatakse mudeli väljundi kvaliteedi korrapärane hindamine ja kinnitamine ning asjakohasel juhul läbivaatamine.

2. Kui ühisrahastusprojektide krediidiriski hindamise meetodi raames, projektiomanike krediidivõimelisuse hindamisel, laenuandmise otsustus- ja järelevalveprotsessides ning portfellide koostamisel kasutatakse automatiseeritud mudeleid, peavad ühisrahastusteenuse osutajad avalikustama kogu järgneva teabe:

a) kuidas automatiseeritud mudelite kasutamine vastab investori portfelli jaoks valitud ühisrahastusprojektide suurusele, laadile ja keerukusele;

b) tingimused automatiseeritud otsustamise rakendamiseks laenuandmise otsustus- ja järelevalveprotsessides, sealhulgas selliste laenude, segmentide ja piirangute kindlakstegemine, mille puhul automatiseeritud otsustamine on lubatud.

Artikkel 7

Teave stressitestide ja tundlikkusanalüüsi kohta

Stressiteste ja tundlikkusanalüüse tegevad ühisrahastusteenuse osutajad peavad andma investoritele teavet kõige järgmise kohta:

a) üksiklaenu ja ühe projektiomaniku tasandi tundlikkusanalüüsid, mis on tehtud selleks, et kajastada laenu liigi ja eesmärgiga seotud potentsiaalselt negatiivseid tulevasi turu- ja idiosünkraatilisi sündmusi;

b) selliste portfelli tasandi stressitestide kord ja infosüsteemid, mida tehakse, et hinnata portfelli vastupidavust majandustsükli jooksul ja eri stsenaariumide puhul.

III PEATÜKK

Iga üksikportfelli kohta esitatav teave

Artikkel 8

Kaalutud keskmise aastase intressimäära arvutamine

1. Määruse (EL) 2020/1503 artikli 6 lõike 4 punktis b osutatud portfelli kuuluvate laenude kaalutud keskmise aastase intressimäära arvutamiseks arvutavad ühisrahastusteenuse osutajad portfelli kuuluva iga laenu aastase intressimäära keskmise, mis on kaalutud portfelli laenujäägiga.

2. Lõikes 1 nimetatud kaalutud keskmise aastase intressimäära arvutamiseks peavad ühisrahastusteenuse osutajad tagama kõik järgmise:

a) nimetaja moodustab portfelli kuuluva iga laenu nominaalsumma;

b) lugeja moodustab

   i) iga laenu nominaalsumma ja

   ii) portfelli kuuluva iga laenu aastase intressimäära summa.

3. Lõike 2 punkti b alapunkti ii kohaldamisel vastab aastane intressimäär ühele järgmistest:

a) fikseeritud laenuintressi korral laenulepingus sätestatud aastane intressimäär;

b) ujuva intressi korral kaalutud keskmise aastase intressimäära avaldamise ajal kehtinud intressimäär, võttes arvesse laenulepingus sätestatud ülempiiri;

c) laenulepingus sätestatud intressimäärade kaalutud keskmine, juhul kui laen jagatakse erineva intressimääraga osadeks.

Artikkel 9

Laenude jaotus riskikategooriate kaupa

1. Määruse (EL) 2020/1503 artikli 6 lõike 4 punktis c osutatud laenude riskikategooriate kaupa jaotumise arvutamiseks absoluutarvudes ja protsentides tagavad ühisrahastusteenuse osutajad, et iga üksiklaen määratakse usaldusväärsete ja täpselt määratletud kriteeriumide alusel määruse (EL) 2020/1503 artikli 4 lõike 4 punktis f osutatud riskijuhtimisraamistikus sätestatud asjakohasesse riskikategooriasse, nagu on täpsustatud selle määruse artikli 19 lõike 7 punkti d kohaselt.

2. Lõike 1 kohaldamisel ja igas riskikategoorias kasutatakse järgmisi määratlusi:

a) laenude jaotus riskikategooriate kaupa absoluutarvudes viitab iga samasse riskikategooriasse kuuluva laenu nominaalsummale;

b) laenude jaotus riskikategooriate kaupa protsentides viitab

   i) iga samasse riskikategooriasse kuuluva laenu nominaalsumma ja

   ii) kõigi portfelli kuuluvate laenude nominaalsumma suhtele.

3. Investoritele teabe avaldamiseks kehtestavad ühisrahastusteenuse osutajad riskikategooriate määratlemiseks selged ja tõhusad põhimõtted ja korra ning ajakohastavad neid.

Artikkel 10

Põhiteave iga portfelli kuuluva laenu kohta

1. Määruse (EL) 2020/1503 artikli 6 lõike 4 punktis d osutatud põhiteave iga portfelli kuuluva laenu kohta hõlmab kõike järgmist:

a) laenusumma, sealhulgas viimane tasumata jääk;

b) valuuta, milles laen on antud;

c) laenu teenindamise eest vastutav isik, sealhulgas tema juriidiline nimi, registrikood ja registreerimiskoht, registrijärgne asukoht ja kontaktandmed ning teenindamispõhimõtted;

d) projektiomaniku andmed, sealhulgas tema juriidiline nimi, asutamisriik ja registrikood, tema registrijärgse asukoha aadress ja ettevõtte veebisait;

e) projektiomaniku omandistruktuur;

f) laenu eesmärk, mis esitatakse ühisrahastusprojekti lühikirjeldusena;

g) laenulepingus sätestatud intressimäär või muu hüvitis iga aasta kohta kuni lõpptähtpäevani või arvutusmeetod, kui intressimäär või muu hüvitis ei ole otseselt teada;

h) laenu lõpptähtpäev;

i) asjaomane riskikategooria, kuhu laen on määratud vastavalt määruse (EL) 2020/1503 artikli 4 lõike 4 punktis f osutatud riskijuhtimisraamistikule;

j) laenu põhiosa ja intressi tagasimakse kava;

k) kas projektiomanik järgib laenu osamaksekava, märkides ära kõik tähtajaks tasumata laenud või komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2022/2115 ([4]) artikli 1 lõikes 1 osutatud makseviivitused;

l) protsent ühisrahastusprojekti summast, mida investor rahastab laenu kaudu, väljendatuna

i) laenu nominaalsumma ja

ii) ühisrahastusprojekti kogusumma suhtena.

2. Iga portfelli kuuluva laenu kohta teatatakse, kas projektiomanikul on rohkem kui üks ühisrahastusprojekt, mida rahastatakse mõne ühisrahastusteenuse osutaja kaudu, ning iga projekti kuuluva laenu kohta esitatakse kõik järgmised andmed:

a) pakkumise liik ja projekti rahastamiseks kasutatud vahend;

b) lõppkuupäev (minevikus või eeldatav);

c) projektiomaniku võetava laenu nominaalsumma;

d) muu asjakohane teave, sealhulgas kõik muud finants- ja tingimuslikud kohustused.

3. Ühisrahastusteenuse osutaja nõuab projektiomanikult lõikes 2 nimetatud teabe esitamist.

4. Ühisrahastusteenuse osutajad võtavad asjakohased meetmed tagamaks, et projektiomanike lõike 3 kohaselt esitatav teave on täpne, usaldusväärne ja ajakohane.

Artikkel 11

Teave riskimaandamismeetmete kohta

1. Määruse (EL) 2020/1503 artikli 6 lõike 4 punkti e kohaldamisel tähendab „riskimaandamismeede“ meetodit, mille abil projektiomanik vähendab laenuga seotud krediidiriski ja mis võib esineda ühel järgmisel kujul:

a) „otsene krediidiriski kaitse“ – riskimaandamismeetod, mille puhul laenuga seotud krediidiriski vähendamine tuleneb investori õigusest laenu makseviivituse või projekti või projektiomanikuga seotud muude kindlaksmääratud krediidisündmuste toimumise korral likvideerida, üle kanda, omandada või säilitada teatud varad või summad või vähendada laenusummat;

b) „kaudne krediidiriski kaitse“ – riskimaandamismeetod, mille puhul laenuga seotud krediidiriski vähendamine tuleneb kolmanda isiku kohustusest tasuda teatav summa laenu makseviivituse või projekti või projektiomanikuga seotud muude kindlaksmääratud krediidisündmuste toimumise korral.

2. Kui laen on tagatud lõikes 1 osutatud otsese krediidiriski kaitsega, esitab ühisrahastusteenuse osutaja kogu järgmise teabe:

a) vara liik;

b) sellise vara kohta viimati tehtud hinnang ja summa, mida saab likvideerida, üle kanda, säilitada või omandada;

c) hindamismeetod;

d) punktis b osutatud summa ja laenu kogu nominaalsumma suhe väljendatuna protsentides.

([4]) Komisjoni 13. juuli 2022. aasta delegeeritud määrus (EL) 2022/2115, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2020/1503 regulatiivsete tehniliste standarditega, millega määratakse kindlaks ühisrahastusplatvormidel pakutavate laenude makseviivituse määrade arvutamise metoodika (ELT L XXX, pp.kk.aaaa, lk 33).

3. Kui laen on tagatud lõikes 2 osutatud kaudse krediidiriski kaitsega, esitab ühisrahastusteenuse osutaja vähemalt järgmise teabe:

a) kaitse andja või garantii andjana tegutseva kolmanda isiku nimi, aadress ja õiguslik olemus;

b) suhe

i) kolmanda isiku kaetud laenu nominaalsumma ja

ii) protsentides väljendatud laenu kogu nominaalsumma vahel.

4. Lõigete 2 ja 3 kohaldamisel tagavad ühisrahastusteenuse osutajad kõik järgmise:

a) riskimaandamismeetme sobivust hinnatakse määruse (EL) 2020/1503 artikli 4 lõike 4 punktis f osutatud ja määruse artikli 19 lõike 7 punkti d kohaselt määratletud riskijuhtimisraamistiku asjakohaste põhimõtete ja korra alusel;

b) riskimaandamismeetme hindamisel võetakse arvesse kõiki tagatise omandamisest ja müügist tulenevaid võõrandamiskulusid.

Artikkel 12

Teave projektiomaniku krediidilepingute täitmisel toimunud makseviivituste kohta

1. Määruse (EL) 2020/1503 artikli 6 lõike 4 punkti f järgimiseks peavad ühisrahastusteenuse osutajad nõudma, et projektiomanikud esitaksid teabe krediidilepingute täitmisel toimunud makseviivituste kohta viimase viie aasta jooksul.

2. Kui „krediidileping“ tähendab lepingut, millega investor annab projektiomanikule laenu vormis krediiti konkreetse ühisrahastusprojekti jaoks, siis kohaldatakse järgmisi määratlusi:

a) „makseviivitus“ – delegeeritud määruse (EL) 2022/2115 artikli 1 lõikes 1 määratletud makseviivitus;

b) „krediidileping“ – leping, millega investor annab projektiomanikule laenu vormis krediiti konkreetse ühisrahastusprojekti jaoks.

3. Projektiomanik esitab teabe lõikes 1 osutatud makseviivituste kohta ühisrahastusteenuse osutajale kõigil järgmistel juhtudel:

a) laenu andmise hetkel;

b) vahetult pärast makseviivituse esinemist;

c) kuni portfelli kuuluva krediidilepingu lõpptähtpäevani.

4. Ühisrahastusteenuse osutajad võtavad asjakohased meetmed, et tagada, et projektiomanike lõigete 2 ja 3 kohaselt esitatav teave on täpne, usaldusväärne ja ajakohane.

5. Kui „krediidileping“ tähendab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 ([5]) artikli 4 lõike 1 punktis 50 määratletud finantsinstrumenti ja teave varasemate makseviivituste kohta ei ole kättesaadav, peavad ühisrahastamisteenuse osutajad nõudma, et projektiomanikud esitaksid kogu järgmise teabe viimase viie aasta kohta:

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013, mis käsitleb krediidiasutuste suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid ja millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

a) päevade arv, mille võrra on ületatud tasumise tähtaega;

b) võlgnevuste summa.

6. Ühisrahastusteenuse osutajad teatavad investoritele, kas lõigetes 2 ja 5 osutatud teabeallikas kuulub ühte või mitmesse järgmistest, ning täpsustavad, millisesse:

a) projektiomaniku vandetunnistus;

b) krediidiregistrites kättesaadav teave;

c) avalikult kättesaadav teave, sealhulgas inkassofirmade või reitinguagentuuride teave;

d) muud liiki teave.

7. Ühisrahastusteenuse osutajad võtavad asjakohased meetmed, et tagada kõik järgmine:

a) projektiomanike lõike 5 kohaselt esitatav teave on täpne, usaldusväärne ja ajakohane;

b) lõikes 5 osutatud teave avaldatakse investoritele kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679 ([6]).

Artikkel 13

Teave tasude kohta, mida investor, ühisrahastusteenuse osutaja või projektiomanik on seoses laenuga maksnud

Määruse (EL) 2020/1503 artikli 6 lõike 4 punktis g osutatud teave laenudega seoses makstud tasude kohta hõlmab kõike järgmist:

a) tasu maksev füüsiline või juriidiline isik, sealhulgas see, kas isik on investor, ühisrahastusteenuse osutaja, projektiomanik või kolmas isik;

b) tasude rahaline summa;

c) tasu saav füüsiline või juriidiline isik, sealhulgas see, kas isik on ühisrahastusteenuse osutaja või tegevuse edasiandmise korral kolmas isik;

d) teenustasud, sealhulgas liitumis-, haldus-, võlgade sissenõudmise ja väljumistasud;

e) tasude arvutamise meetod, sealhulgas see, kas tasude summa on protsent laenu nominaalsummast või muust muutujast või fikseeritud summa;

f) tasude maksekava.

Artikkel 14

Teave laenu hindamise kohta

1. Artikli 6 lõike 4 punktis h osutatud laenu hindamine peab iga üksiklaenu puhul kajastama tõenäolist tegelikku tulu, mis on määratletud kui investeeringu diskonteeritud aastatulu, mida investor teataval hindamispäeval eeldab ja mis põhineb kõige värskemal saadaoleval teabel.

2. Lõike 1 kohaldamisel põhineb tõenäolise tegeliku tulu arvutamine kogu järgmisel teabel:

([6]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

a) intressimäär või muu laenulepingus ettenähtud hüvitis;

b) tootlus lõpptähtpäevani;

c) määruse (EL) 2020/1503 artikli 6 lõike 4 punktis g osutatud tasude kohaldamine;

d) eeldatavad makseviivituse määrad, mis on kindlaks määratud vastavalt delegeeritud määruse (EL) 2022/2115 artikli 4 lõikele 1;

e) muud projektiomaniku või investori või ühisrahastusteenuse osutaja makstud laenuga seotud kulud.

3. Määruse (EL) 2020/1503 artikli 6 lõike 4 punktis h osutatud laenu hindamise raames hinnatakse ka seda portfelli, millesse laen kuulub, väljendatuna suhtena järgmiste vahel:

a) lugeja, mis on järgmiste väärtuste summa:

   i) iga portfelli kuuluva laenu nominaalsumma;

   ii) iga portfelli kuuluva laenu vastav tõenäoline tegelik tulu;

b) nimetaja, mis saadakse iga portfelli kuuluva laenu nominaalsumma liitmisel.

IV PEATÜKK

Ettenägematute kulude reserviga seotud põhimõtted, menetlused ja organisatsiooniline kord

Artikkel 15

Üldnõuded

1. Ühisrahastusteenuse osutajad, kes on loonud ja haldavad individuaalse laenuportfelli valitsemisega seotud tegevuse jaoks ettenägematute kulude reservi, peavad kehtestama asjakohased põhimõtted ja menetlused ning organisatsioonilise korra, et ettenägematute kulude reservi juhitaks mõistlikult ja see täidaks oma eesmärgid.

2. Lõike 1 kohaldamisel kiidab ettenägematute kulude reserviga seotud põhimõtted, menetlused ja organisatsioonilise korra heaks ühisrahastusteenuse osutaja juhtorgan ning need peavad olema kirjalikus vormis, ajakohased ja hästi dokumenteeritud.

Artikkel 16

Organisatsiooniline kord

1. Ühisrahastusteenuse osutajad peavad tagama olemasoleva ettenägematute kulude reservi usaldusväärse ja läbipaistva organisatsioonilise ja tegevusstruktuuri ning neil on selle kohta kirjalik kirjeldus.

2. Ühisrahastusteenuse osutajate juhtorgan jälgib ettenägematute kulude reservi juhtimis- ja organisatsioonilise korra rakendamist.

3. Lõike 2 kohaldamisel peavad kõik ühisrahastusteenuse osutajate juhtorgani liikmed:

a) omama täielikke teadmisi ettenägematute kulude reservi juriidilise, organisatsioonilise ja tegevusstruktuuri kohta ning tagama, et see struktuur on kooskõlas selle heakskiidetud eesmärkidega;

b) olema täielikult teadlikud ettenägematute kulude reservi struktuurist, kohustustest ja ülesannete jaotusest.

4. Reservi organisatsiooniline struktuur ei tohi takistada juhtorganil tuvastada, jälgida ja tõhusalt juhtida reservi tegevusest tulenevaid riske.

Artikkel 17

Juhtimispõhimõtted

1. Ühisrahastusteenuse osutajad peavad ettenägematute kulude reservi juhtimiseks kehtestama juhtimispõhimõtted. Nendega tagatakse, et sisejuhtimise kord, protsessid ja mehhanismid on järjepidevad, hästi integreeritud ja piisavad, et tagada ettenägematute kulude reservi hea toimimine.

2. Lõikes 1 osutatud juhtimispõhimõtted peavad sisaldama kõiki järgimisi elemente ja teavet:

a) ettenägematute kulude reservi eesmärk;

b) ettenägematute kulude reservi õiguslik ja tegevusstruktuur, sealhulgas see, kas seda haldab ühisrahastusteenuse osutaja ise või kolmas isik;

c) ettenägematute kulude reservi kestus, sealhulgas juhud, mille puhul reserv on tähtajatu.

3. Kui ettenägematute kulude reservi haldab kolmas isik, peavad lõikes 1 osutatud juhtimispõhimõtted hõlmama ka kõike järgmist:

a) ettenägematute kulude reservi juhtorgani koosseis;

b) ettenägematute kulude reservi juhtorgani kohustused ja ülesanded;

c) ettenägematute kulude reservi juhtorgani iga liikme pädevuste ja oskuste kirjeldus;

d) ettenägematute kulude reservi juhtorgani koosolekute sagedus;

e) ettenägematute kulude reservi juhtorgani ja ühisrahastusteenuse osutaja juhtorgani vahelised aruandlusnõuded;

f) vastutus tegevuse edasiandmise korra dokumenteerimise, haldamise ja kontrolli eest;

g) üks või mitu juhtivtöötajat, kes annavad vahetult aru ühisrahastusteenuse osutaja juhtorganile ning vastutavad tegevuse edasiandmise korra riskide juhtimise ja järelevalve, sealhulgas vastava dokumentatsiooni eest.

Artikkel 18

Rahastamispõhimõtted

1. Ühisrahastusteenuse osutaja peab kehtestama rahastamispõhimõtted, et määrata kindlaks, kuidas ettenägematute kulude reservi rahastatakse ja kuidas hallatakse kogutud tulusid.

2. Lõike 1 kohaldamisel peavad lõikes 1 osutatud rahastamispõhimõtted sisaldama kõiki järgmisi elemente ja teavet:

a) ühisrahastusteenuse osutaja tehtud esialgne sissemakse ettenägematute kulude reservi;

b) ettenägematute kulude reservi moodustamiseks kogutavate tasude liik;

c) kriteeriumid, mida ettenägematute kulude reservi juhtkond arvestab võetavate tasude liigi üle otsustamisel;

d) kriteeriumid, mida ettenägematute kulude reservi juhtkond arvestab iga laenu puhul võetavate tasude summa üle otsustamisel;

e) otsustamisprotsess võetavate tasude summa ja laadi kindlaksmääramiseks;

f) ettenägematute kulude reservi vastuvõetud investeerimisstrateegia valitsetavate vahendite investeerimiseks;

g) vahendite omandiõigus;

h) kuidas ettenägematute kulude reservi lõpptähtaja möödumisel vahendid jagatakse;

i) kuidas eraldatakse vahendid ühisrahastusteenuse osutajale kuuluvast muust varast;

j) kuidas ettenägematute kulude reservi makstud raha käsitletakse ettenägematute kulude reservi haldaja maksejõuetuse korral.

Artikkel 19

Väljamakseid käsitlevad põhimõtted

Ühisrahastusteenuse osutaja peab kehtestama põhimõtted, et määrata kindlaks, kuidas võetakse arvesse kõiki järgmisi elemente, kui tehakse otsus ettenägematute kulude reservist investoritele väljamaksete tegemise kohta:

a) ajakohastatud reservi saldo;

b) konkreetses portfellis makseviivituses olevate laenude osakaal;

c) konkreetses portfellis makseviivituses olevate laenude intressimäärad ja lõpptähtpäev;

d) kord, mida tuleb järgida, kui kaalutakse, kas teha ettenägematute kulude reservist valikuline makse;

e) asjaolud, mille korral võib ettenägematute kulude reservist teha väljamakseid;

f) kriteeriumid, mida tuleb arvesse võtta, kui investorid esitavad konkureerivad või samaaegsed nõuded samade makseviivituses olevate laenude kohta.

Artikkel 20

Talitluspidevuse põhimõtted

Ühisrahastusteenuse osutajad kehtestavad ettenägematute kulude reservi jaoks usaldusväärsed talitluspidevuse põhimõtted, et tagada selle järjepideva toimimise suutlikkus ja piirata võimalikku kahju ajutise või lõpliku maksejõuetuse korral.

Artikkel 21

Läbipaistvus ja investorite teavitamine

1. Ühisrahastusteenuse osutaja juhtorgan teavitab oma töötajaid selgelt ja järjepidevalt ettenägematute kulude reservi põhimõtetest ja korrast vähemalt sellisel tasemel, mis on vajalik ettenägematute kulude reservi ülesannete täitmiseks.

2. Ühisrahastusteenuse osutaja määruse (EL) 2020/1503 artikli 6 lõike 7 punkti c kohaselt kehtestatud põhimõtteid, menetlusi ja organisatsioonilist korda kajastatakse järjepidevalt sama määruse artikli 6 lõike 5 punktis b osutatud ettenägematute kulude reservi põhimõtetes.

Artikkel 22

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 13. juuli 2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN